

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร

FACTOR INFLUENCING TO PROFESSIONAL IDENTITY OF THE CADET

न्हวัน อินทชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถาบันการบิณพลเรือน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร และเอกลักษณ์วิชาชีพทหาร และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพทหารของนักเรียนทหารตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักเรียนทหารชั้นปีที่ 1-4 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรือ จำนวน 1,002 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนทหารมีการถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร และเอกลักษณ์วิชาชีพทหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแรงจูงใจในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร ได้แก่ การถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่ แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร และความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร โดยตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถทำนายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 56.6

คำสำคัญ : เอกลักษณ์วิชาชีพ การถ่ายทอดวิชาชีพ นักเรียนทหาร วิชาชีพทหาร

ABSTRACT

The purposes of research were to study 1) the socialization in military profession, acceptance of value in military profession, perception of military profession, receiving in military profession, satisfaction in the profession, commitment, motivation in military profession and the identities of military profession 2) the factors influencing to the identities of military profession. Population were the 1st to 4th year of cadets of Chulachomklao Royal Military Academy, Royal Thai Air Force Academy and Royal Thai Naval Academy, totally 1002 cadets. Research tool was a questionnaire. Statistic utilized were frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was multiple regression analysis with the statistical significant level of 0.05. The results found that the socialization in military profession, acceptance of value in military profession, perception of military profession, receiving in military profession, satisfaction in the profession, commitment and identity of military profession were at a highest level but motivation in military profession was at a high level. The factors influencing professional identity were the socialization in military profession, receiving in military profession and commitment, the independents variables totally predicted the variance of the dependent variable of 56.6 percent.

Key words: Professional Identity, Professional Socialization, Cadet, Professional Military

บทนำ

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยมีจุดเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2475 บนเส้นทางอันยาวนานของประวัติศาสตร์การเมืองไทย มีหลายครั้งที่เกิดเหตุการณ์หักเหออกจากเส้นทางตามระบอบ

ประชาธิปไตย มีเหตุการณ์ที่ไม่สงบเกิดขึ้นในหลายๆ ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งนั้นมีการใช้กำลังทหารเข้าควบคุมและนำประเทศให้สู่ความสงบ

ทหารนับว่าเป็นอาชีพที่มีมาแต่โบราณกาลคู่กับทุก ๆ ประเทศ สำหรับประเทศไทยก็มีบทบาทสำคัญมากจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่และภารกิจสำคัญ คือ การเตรียมการและการใช้กำลังในการปฏิบัติการทางทหารเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้าม (ดุสิต น้าฝน, 2529: 1) จากบันทึกประวัติศาสตร์ไทยที่ผ่านมาแล้ว จึงเป็นประเด็นน่าสนใจว่าทหารมีการถ่ายทอดความคิดและรับรู้บทบาทหน้าที่ต่อประเทศอย่างไร ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ที่ผ่านจากรุ่นถึงรุ่น ที่ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมทั่วไป (Socialization Process) เพื่อให้การอบรมสมาชิก ในเรื่องของบรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนคุณธรรม คุณค่าและอุดมคติของสังคมที่ผ่านสถาบันทางสังคม “การถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหาร” เหล่านี้ พบว่าจะเกิดขึ้นในขณะที่เข้าสู่สถาบัน ซึ่งเป็นกระบวนการเข้าสู่อาชีพ (Occupational Socialization) เพื่อให้เข้าใจบทบาท หน้าที่ และมีความเข้มแข็ง อดทน สร้างบุคลิกภาพของทหาร สถาบันทางทหารจึงเป็นสถาบันที่ขัดเกลา (Socialization Agent) กระบวนการถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหาร ซึ่งมีหลายระดับ แต่มีจุดเริ่มต้นที่เป็นทางการ มีความเป็นชุมชนปิด (Closed-community) ที่ให้สมาชิกใช้ชีวิตร่วมกัน ได้แก่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งเป็นระดับปริญญาตรีของแต่ละเหล่าทัพ

การที่เข้าไปอยู่ในสถาบันเป็นระยะเวลา 4 ปีจึงเกิดทั้งความผูกพัน ทั้งประสบการณ์ความยากลำบาก ความเหน็ดเหนื่อย การใช้ชีวิตด้วยกันเกือบตลอดเวลา ถูกกันออกจากสังคมเดิมของตนเองและสังคมภายนอกอย่างสิ้นเชิงเป็นระยะเวลาหนึ่ง ทำให้เกิดความผูกพันใน “รุ่น” (Keijzer, 1978 อ้างถึงใน ดุสิต น้าฝน, 2529: 40) เมื่อรวมกับระยะเวลาที่ใช้ชีวิตในโรงเรียนเตรียมทหารจะเป็นเวลา 7-8 ปี ทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม และส่งผ่านจากระบบรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง เกิดเป็นความเชื่อมั่นและนำไปปฏิบัติสืบต่อกันเป็นลักษณะของจารีตประเพณีมากกว่าการเรียนรู้ในระบบ (ไพฑูริย์ ประเทืองมาน, 2548: 5) ดังนั้น ระบบค่านิยมและอุดมการณ์ของนักเรียนทหารจึงมีทั้งค่านิยมที่ชัดเจน (Explicit) และค่านิยมที่ซ่อนเร้น (Implicit) นอกจากนั้น ค่านิยมทางทหาร ให้ความสำคัญกับ “ความเป็นเพื่อน (Comradeship)” ที่เกิดขึ้นในสถาบัน และต่อเนื่องจนเข้าสู่อาชีพเต็มตัว ทำให้ภารกิจสำคัญ

สำเร็จลงด้วยดี และผู้ที่ผ่านการถ่ายทอดจากสถาบันทหารจะมีคุณลักษณะเฉพาะที่มีความแตกต่างจากวิชาชีพอื่น ๆ และเป็นวิชาชีพที่สำคัญในการรักษาความสงบและความมั่นคงของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อะไรเป็นปัจจัยสำคัญต่อเอกลักษณ์วิชาชีพทหารและสถาบันได้หล่อหลอมทำให้เกิดปัจจัยเหล่านี้ในระดับใด ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพทหารของนักเรียนทหารที่กำลังศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรืออากาศ และ โรงเรียนนายเรือ ตามลำดับ ดังนั้น นักเรียนทหารในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายเรือ ผลการศึกษาที่ได้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการถ่ายทอดและเป็นแนวทางในการพัฒนาและดำรงรักษาเกียรติภูมิของวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

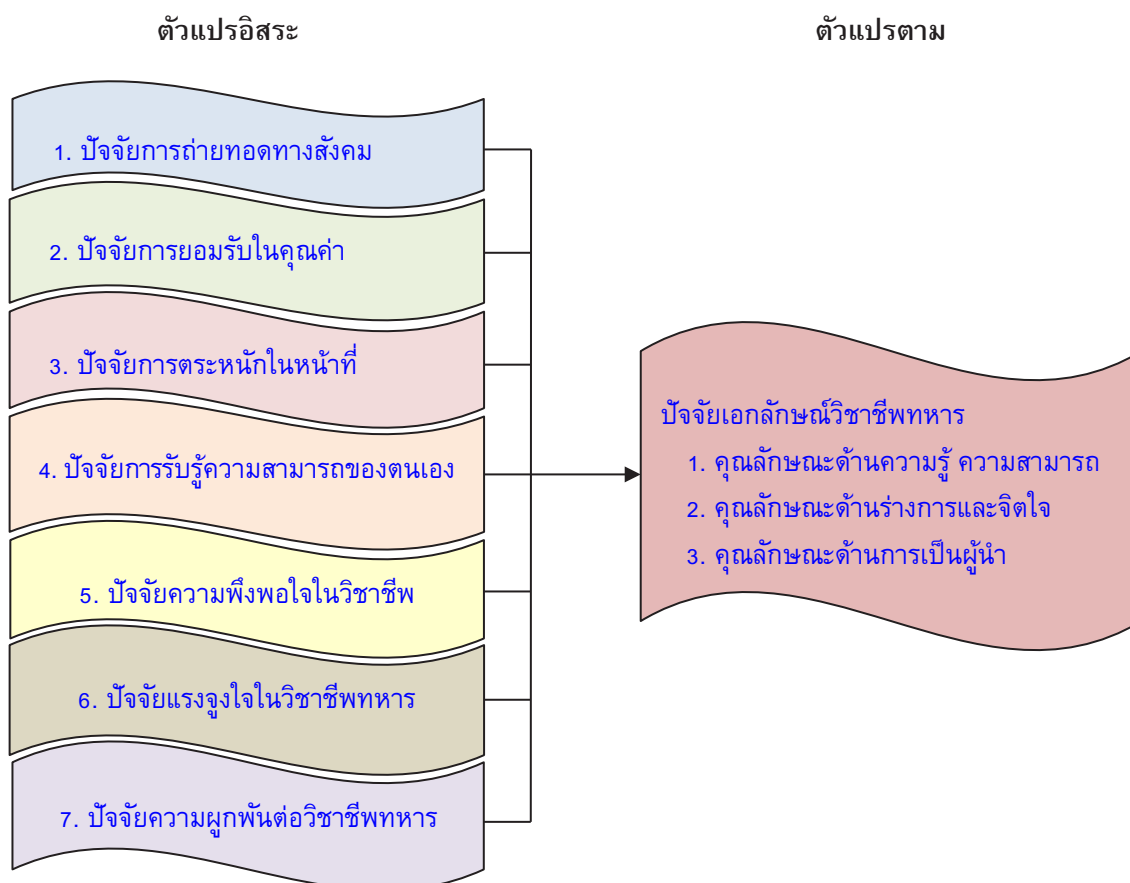
1. เพื่อศึกษาการถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่ ระดับความตระหนักในความสามารถของตนเอง ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร และเอกลักษณ์วิชาชีพทหาร ของนักเรียนทหาร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร

สมมติฐานการวิจัย

การถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด 1. การถ่ายทอดทางสังคมทางอาชีพ (Occupational Socialization) ของ แคทซ์ และ คาห์น (Katz & Kahn, 1978: 377-378) 2. ทฤษฎีเอกลักษณ์ (Identity Theory) ของสไตรเกอร์ (Stryker, 1987: 97-98) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ใช้แนวคิด 1. การถ่ายทอดทางสังคมทางอาชีพ (Occupational Socialization) ของ แคทซ์ และ คาห์น (Katz & Kahn, 1978: 377-378) 2. ทฤษฎีเอกลักษณ์ (Identity Theory) ของสไตรเกอร์ (Stryker, 1987: 97-98)

ขอบเขตด้านประชากร ประชากร คือ นักเรียนทหาร ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 595 คน นักเรียนนายเรืออากาศ จำนวน 280 คน และนักเรียนนายเรือ จำนวน 157 คน รวมทั้งสิ้น 1,032 คน

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ตำรา เอกสาร วารสาร รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ฯ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ที่จะประโยชน์ในการศึกษาดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1. ความรู้เกี่ยวกับทหาร วิชาชีพ ทหาร และองค์กรทหาร 2. ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior) 3. ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ (Identity) ใน

วิชาชีพทหาร 4. ความรู้เกี่ยวกับความผูกพัน (Commitment) ต่อวิชาชีพทหาร 5. ความรู้เกี่ยวกับการยอมรับคุณค่า (Acceptance of Value) 6. ความรู้เกี่ยวกับความพึงพอใจ (Satisfaction in Response) 7. ความรู้เกี่ยวกับการตระหนักและการรับรู้ (Receiving) ในวิชาชีพทหาร และ 8. ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ตลอดจนออกแบบการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญตามหัวดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับทหาร วิชาชีพทหาร และองค์กรทหาร

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทหารมักจะกล่าวถึงสันติภาพ (Peace study) ยุทธศาสตร์ (Strategic study) และความมั่นคงของชาติ (National security study) (Charles and Maskos, 1976: 1) และทหารถือเป็นอาชีพที่จัดการความรุนแรง จึงมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่นๆ เพราะเป็นอาชีพที่มาจาก การต่อสู้และการรบ และพัฒนารูปแบบของการต่อสู้ให้เป็นศาสตร์และศิลป์ของ

สงคราม ทำให้มีคุณลักษณะสำคัญคือ 1. มีความรู้ที่สำคัญสำหรับทหาร ได้แก่ ยุทธการทหาร และความรู้ทั่วไปที่จะเป็นประโยชน์ในการทำงานร่วมกับสังคม (Page, 1966: 6-7 อ้างถึงใน ดุสิต น้าฝน, 2529: 8) 2. คุณลักษณะทางร่างกายและจิตใจ ทหารจะต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรง สามารถอดทนต่อสภาพความยากลำบาก และความเหน็ดเหนื่อยพร้อมที่จะเผชิญกับภัยอันตราย 3. คุณลักษณะการเป็นผู้นำ ต้องมีบุคลิกของวีรบุรุษกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มั่นคง

2. ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior)

พฤติกรรมมีส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ 1. พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 2. พฤติกรรมด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) รายละเอียดดังนี้

พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา การรู้คิด ความสามารถในการคิด ได้แก่ 1. ความรู้ความจำ เป็นความสามารถในการเก็บรักษาประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับรู้ และสามารถระลึก สิ่งนั้นได้เมื่อต้องการ 2. ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสาระได้ โดยแสดงออกมาในรูปการแปลความ ตีความ หรือขยายความ 3. การนำไปใช้ เป็นความสามารถของผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่างๆ ได้ โดยอาศัยความรู้ความจำและความเข้าใจเป็นฐาน 4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถของผู้เรียนในการคิด แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยหรือองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน 5. การสังเคราะห์ เป็นความสามารถของผู้เรียนในการผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าด้วยกัน ให้เป็นเรื่องเดียวในลักษณะการจัดเรียงรวบรวมเป็นรูปแบบหรือโครงสร้างใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน และ 6. การประเมินค่า เป็นความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ทั้งเนื้อหาและวิธีการที่เกิดขึ้น อาจจะกำหนดขึ้นเองจากความรู้อยู่ประสบการณ์เรื่องราวต่างๆ

จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจ เกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้งทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม พฤติกรรมจะไม่เกิดขึ้นทันที ต้องมีการปลูกฝังและสอดแทรกสิ่งที่ต้องการ

พฤติกรรมมี 5 ระดับ ได้แก่ 1. การรับรู้หรือการยอมรับ เป็นการแปลความหมายความรู้สึกที่เกิดจากสิ่งเร้า หรือปรากฏการณ์ 2. การตอบสนอง เป็นการแสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อสิ่งเร้า 3. การเกิดค่านิยม เป็นการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่สังคมยอมรับ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อและเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น 4. การจัดรวบรวม หรือจัดระเบียบค่านิยม เป็นการรวบรวมค่านิยมใหม่ที่เกิดขึ้น หากไม่สามารถยอมรับค่านิยมใหม่ ก็จะยึดถือค่านิยมเก่าต่อไป แต่ถ้ายอมรับค่านิยมใหม่ก็จะยกเลิกค่านิยมเก่าที่ยึดถือ 5. การสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยมที่ยึดถือ หรือการสร้างคุณลักษณะที่เกิดจากค่านิยม เป็นการนำค่านิยมที่ยึดถือมาใช้เป็นตัวควบคุมพฤติกรรม ที่เป็นนิสัยประจำตัวของตน ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม

ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ประกอบด้วยพฤติกรรม 5 ระดับ ดังนี้ 1. การเลียนแบบ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนรับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือเป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ 2. กระทำตามแบบหรือการลงมือกระทำตามเป็นพฤติกรรมที่พยายามฝึกตามแบบที่สนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้ หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ 3. ความถูกต้องตามแบบหรือถูกต้องแม่นยำ เป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องชี้แนะ พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติและพัฒนาเป็นรูปแบบของตัวเอง

3. ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ (Identity) ในวิชาชีพทหาร

อัตลักษณ์ หรือ เอกลักษณ์ (Identification) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนิยามตนเองหรือเอกลักษณ์ของตนโดยยึดถือบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นนอกจากตัวเองเป็นหลัก เป็นคุณสมบัติของคนหรือสิ่งหนึ่ง และมีนัยขยายต่อไปว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะของคนหรือสิ่งนั้น ที่ทำให้โดดเด่นขึ้นมาหรือแตกต่างจากสิ่งอื่น

ทฤษฎีอัตลักษณ์ได้นำแนวคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ นิยมมาใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยให้ความสำคัญกับการเลือกบทบาท กล่าวคือ พฤติกรรมการ

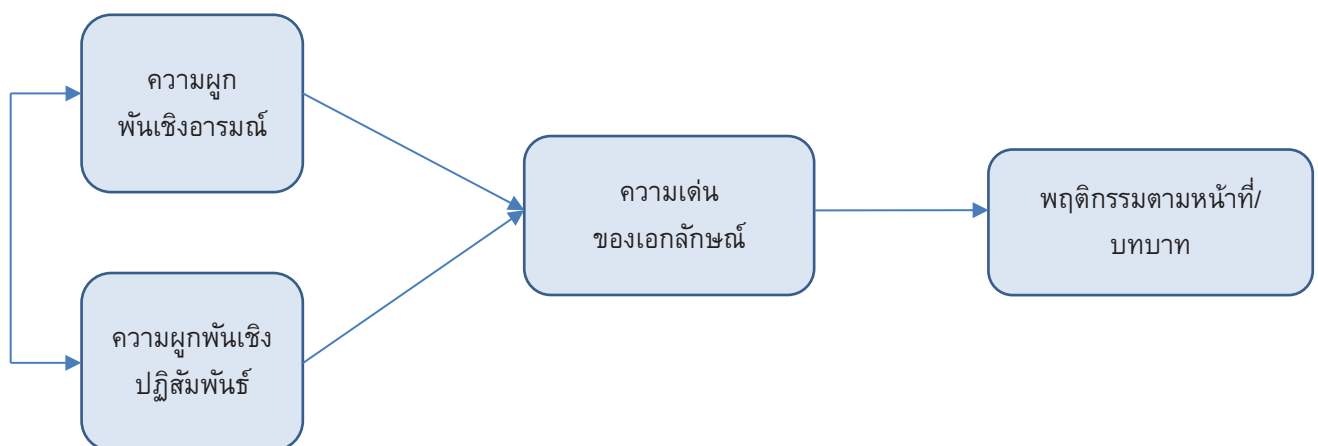
เลือกบทบาท (Role Choice Behavior) เป็นผลที่เกิดจากความเด่นของอัตลักษณ์ (Identity Salience) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของ ตัวตน (Self) ในขณะที่ความผูกพันต่อบทบาท (Commitment) ทฤษฎีอัตลักษณ์ได้นำแนวคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์นิยมมาใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยให้ความสำคัญกับการเลือกบทบาท กล่าวคือ พฤติกรรมการเลือกบทบาท (Role Choice Behavior) เป็นผลที่เกิดจากความเด่นของอัตลักษณ์ (Identity Salience) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของ ตัวตน (Self) ในขณะที่ความผูกพันต่อบทบาท (Commitment)

ความเด่นของอัตลักษณ์ (Identity Salience) พัฒนามาจากการมีความหลากหลายแ่งมุมของตัวตน ซึ่งประกอบด้วย ชุดของอัตลักษณ์ที่มีความแตกต่างกันจำนวนมาก (Sets of Discrete Identities) บุคคลมีศักยภาพที่มี อัตลักษณ์จำนวนมากตามบทบาทต่างๆ ที่ตนมีอยู่ โดยอัตลักษณ์มีคุณสมบัติ 2 ประการคือ 1) การที่

บุคคลอื่นมอบตำแหน่งอันใดอันหนึ่งทางสังคมให้ และ 2) การยอมรับตำแหน่งที่บุคคลอื่นมอบให้ (Stryker, 1968: 599)

4. ความรู้เกี่ยวกับความผูกพัน (Commitment) ต่อวิชาชีพทหาร

เบอร์คและไรตซ์ (Burke & Raitzes, 1991: 142-145) กล่าวว่า ความผูกพันต่อบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเอกลักษณ์ในฐานะที่เป็นกระบวนการควบคุมพฤติกรรมโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ประกอบด้วย การรับรู้การประเมินค่าจากผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าและลักษณะเอกลักษณ์ของบุคคล โดยสไตรเกอร์ (Stryker, 1987: 97-98) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อบทบาท ความเด่นของเอกลักษณ์ และพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่บทบาท ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบจำลองเชิงทฤษฎีเอกลักษณ์ (Stryker & Serpe, 1984: 21)

5. ความรู้เกี่ยวกับการยอมรับคุณค่า (Acceptance of Value)

เป็นขั้นที่บุคคลจะเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้วไม่ใช่เพียงแต่รับรู้หรือตอบสนองไปตามกฎเกณฑ์หรือข้อปฏิบัติที่รับมา จะเริ่มยอมรับว่าสิ่งที่ได้รับมามีค่า มีความหมาย การให้ค่านี้นี้เกิดจากประสบการณ์และการประเมินค่าของบุคคลนั่นเอง และขณะเดียวกันก็จะเป็นผลมาจากสังคมหนึ่งด้วย

การยอมรับคุณค่า (Acceptance of a Value) เป็นการให้เหตุผล เพื่อรับรองคุณค่าของสถานการณ์ และ

สิ่งเร้าที่มีคุณค่าหรือความเชื่อฟัง มีความรู้สึกยอมรับ โดยสามารถอ้างอิงตามหลักฐานได้อย่างเพียงพอ คุณลักษณะเดิมของพฤติกรรมด้านนี้อยู่ที่มีความคงที่แน่นอนที่จะตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความเชื่อนี้จะมีลำดับความหมายมากน้อยแตกต่างกัน

6. ความรู้เกี่ยวกับความพึงพอใจ (Satisfaction in Response)

โยเดอร์ (Yoder 1958: 6) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่า เป็นความพึงพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

บุคคลจะมีความรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ และสามารถสนองความต้องการได้ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการหรือแรงจูงใจของแต่ละบุคคล ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะ

1. บุคคลย่อมต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตน และมีความรู้สึก สมปรารถนาที่จะได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ตามขีดความสามารถที่มีอยู่
2. บุคคลซึ่งไม่มีความพึงพอใจในการทำงานย่อมจะประสบสภาพภูมิภาวะทางจิตวิทยา รู้สึกเบื่อหน่าย ไม่มีอิสระ
3. บุคคลซึ่งไม่เคยมีความพึงพอใจในงานที่ทำ จะเกิดความคับข้องใจ เพราะการทำงานนั้นถือว่าเป็นสิ่งสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์
4. การขาดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือเกิดมีข้อขัดแย้งในการทำงานย่อมจะส่งผลให้ขวัญและกำลังใจในการทำงานลดต่ำลง นั่นหมายความว่าประสิทธิภาพของการทำงานย่อมลดต่ำตามไปด้วย

7. ความรู้เกี่ยวกับการตระหนักและการรับรู้ (Receiving) ในวิชาชีพทหาร

แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก (Awareness) เป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยา (Psychological Approach) ผสมผสานกับแนวความคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior science) ความตระหนัก คือ การรับรู้แบบนึกคิดแบบกะทันหันคล้ายกับความรู้สึก จนบางครั้งไม่สามารถแยกได้ว่าเป็นการตระหนักถึงหรือเป็นอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นแบบกะทันหัน ความตระหนักจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว การกระทำในอดีต และสิ่งที่ส่งผลกับอารมณ์และความรู้สึกเป็นต้น โดยเป็นองค์ประกอบจะเป็นผลของการกระทำที่เกิดขึ้นซึ่งเรียกได้ว่า “ความตระหนัก”

องค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนักมี 3 ประการ คือ

1. พุทธิพิสัย หรือความรู้ความเข้าใจ (Cognitive or belief component) ความรู้ หรือความเข้าใจ จะเริ่มต้นจากระดับงานและมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ
2. อารมณ์ความรู้สึก (Affective component) เป็นความรู้สึกด้านทัศนคติ ค่านิยม ความตระหนักชอบ หรือไม่ชอบ ดี หรือไม่ดี เป็นองค์ประกอบในการประเมินสิ่งเร้าต่างๆ
3. พฤติกรรม (Behavioral component) เป็นการแสดงออกทั้งวาจา กิริยา ท่าทาง ที่มีต่อสิ่งเร้าหรือแนวโน้มที่บุคคลจะกระทำ ดังนั้น บุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคม การเรียนรู้

และประสบการณ์ จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก โดยมีความรู้ความเข้าใจความรู้สึก และพฤติกรรมเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความตระหนัก

ฟอสเตอร์ (Foster, 1973: 146-147 อ้างถึงใน สุพัตรา ถนอมวงศ์, 2551: 6) กล่าวว่า “การยอมรับ” หมายถึง การที่บุคคลได้เรียนรู้ สามารถบอกได้โดยผ่านขั้นการเรียนรู้ การยอมรับจะเกิดได้หากมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้นั้นจะได้ผลก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้ทดลองปฏิบัติ

8. ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization)

กระบวนการถ่ายทอดหรือขัดเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการปลูกฝังบรรทัดฐานของกฎ ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยดี ฉะนั้นการขัดเกลาทางสังคมจึงเป็นวิถีการถ่ายทอดวัฒนธรรม

ความมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม คือ

1. เป็นการปลูกฝังระเบียบวินัยแก่สมาชิกในสังคม
2. เป็นการปลูกฝังความมุ่งหวังที่สังคมยกย่อง
3. สอนสมาชิกในสังคมให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนตามกาลเทศะและความเหมาะสม
4. สอนให้สมาชิกในสังคมเกิดความชำนาญหรือทักษะที่จะร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคม และเครื่องมือในการขัดเกลาทางสังคม ได้แก่

1. บรรทัดฐาน (Norms) 2. ค่านิยม (Values) 3. ความเชื่อ (Beliefs)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา คือนักเรียนทหารจาก 3 สถาบันทุกชั้นปี จำนวน 1,032 คน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 595 คน
2. โรงเรียนนายเรืออากาศ จำนวน 280 คน และ
3. โรงเรียนนายเรือ จำนวน 157 คน

เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้เข้าสู่กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization Process) และยังไม่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่จากการทำงาน การเมือง ผลประโยชน์อื่นๆ ที่จะทำให้เกิดความคิด การยอมรับ ความชอบ คุณค่า ฯ ที่แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามอื่นๆ ทั้งในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบัน แต่เนื่องจากการนำตัวอย่างจำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือ จึงเหลือประชากรในการศึกษาจำนวน 1,002 คน

เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามจำนวน 8 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ชั้นปีที่กำลังศึกษา สถาบันการศึกษา สถานภาพการเป็นนักเรียนบังคับบัญชา ภูมิสำเนา บุคคลในครอบครัวที่รับราชการเป็นทหารหรือตำรวจ และ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ทำให้สมัครเข้าเป็นนักเรียนทหาร จำนวน 6 ข้อ ลักษณะคำถามมีทั้งและปลายเปิดและแบบเลือกตอบ ในส่วนตอนที่ 2-8 ข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รายละเอียดของข้อคำถามมีดังนี้ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบและการรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหาร ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร ตอนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ตอนที่ 7 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหาร ตอนที่ 8 เป็นคำถามเกี่ยวกับเอกลักษณ์ โดยทุกตอนมีจำนวน 10 ข้อเท่ากัน มีเกณฑ์การให้คะแนน ต่อไปนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	ความหมาย
5	1	มีความรู้สึก/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ ๙ ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด
4	2	มีความรู้สึก/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ ๘ ตรงกับข้อความนั้นมาก
3	3	มีความรู้สึก/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ ๗ ตรงกับข้อความนั้นปานกลาง
2	4	มีความรู้สึก/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ ๖ ตรงกับข้อความนั้นน้อย
1	5	มีความรู้สึก/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ ๕ ตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาอันตรายภาคชั้น ของแบบสอบถามตอนที่ 2-8 ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.80	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์วิชาชีพทหารน้อยที่สุด
1.00-1.80	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์วิชาชีพทหารน้อยที่สุด
1.81-2.60	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์วิชาชีพทหารน้อย
2.61-3.40	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์วิชาชีพทหารปานกลาง
3.41-4.20	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์วิชาชีพทหารมาก
4.21-5.00	การถ่ายทอด/การตระหนักในหน้าที่และการรับรู้ความสามารถของตน/การยอมรับในคุณค่า/ความพึงพอใจ/แรงจูงใจ/ ความผูกพันต่อบทบาท/เอกลักษณ์ความเป็นวิชาชีพทหารมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน พิจารณาตรวจสอบความชัดเจน ความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา วิจัยและเสนอแนะ แล้วนำไป

ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าความตรง (Itemized Objective Congruence: IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ในที่นี้แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนนายเรืออากาศจำนวน 30 คนโดยใช้ค่าแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ถ้าค่ารวมทั้งฉบับมากกว่า 0.7 พบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ ตอนที่ 2-8 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.71-0.89 โดยภาพรวมทั้งฉบับค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลทั่วไป การถ่ายทอดทางวิชาชีพทหาร การตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบและการรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหาร และเอกลักษณ์ หรือคุณลักษณะความเป็นวิชาชีพทหารใช้สถิติพรรณนาคือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ด้วยสถิติการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) แบบปกติ (Enter Method) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

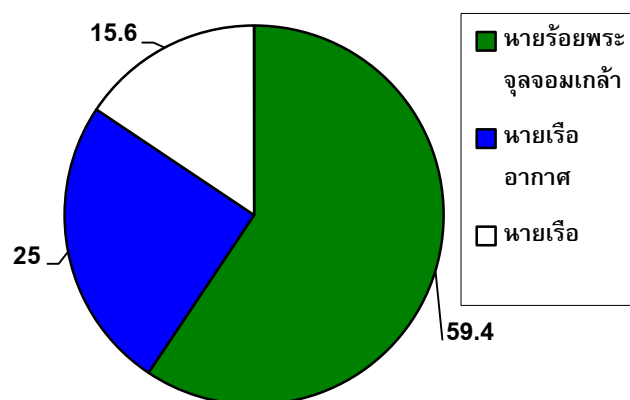
ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) สำหรับการวิเคราะห์สถิติการถดถอยเชิงพหุ ดังนี้ ตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรที่ศึกษาจะต้องเป็นลักษณะปกติ (Normality) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีลักษณะเป็นเส้นตรง (Linearity) ทำการทดสอบลักษณะความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยใช้ การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว (Bivariate Relationship) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) หากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากกว่า 0.6 (นงลักษณ์วิรัชชัย, 2542: 156) อาจมีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) จึงตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัว

แปร โดยใช้เกณฑ์อื่นๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ค่า Collinearity Diagnosis พิจารณาค่า Tolerance (สัดส่วนความแปรปรวนในตัวแปรที่อธิบายไม่ได้ด้วยตัวแปรอื่นๆ) และค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยค่า Tolerance ไม่ควรน้อยกว่า .01 ส่วนค่า VIF หากมีค่าเข้าใกล้ 10 จะทำให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ผลการวิจัย

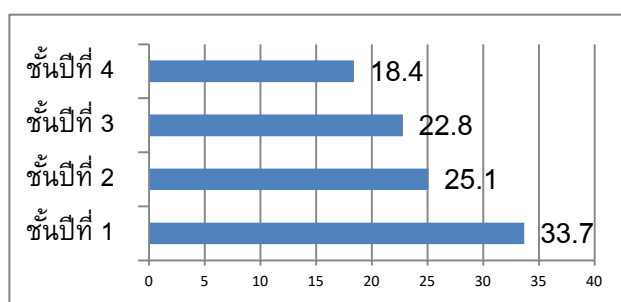
ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนทหาร

ภาพที่ 3 ร้อยละของนักเรียนทหารจำแนกตามสถาบันการศึกษา

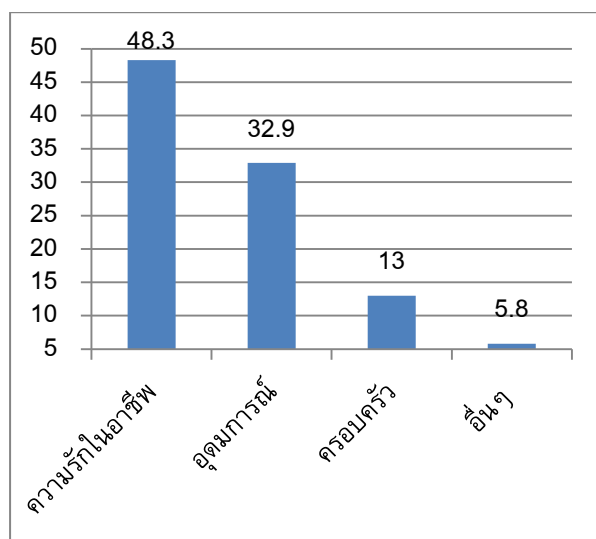
ประชากรส่วนใหญ่เป็นนักเรียนทหารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ร้อยละ 59.4 รองลงมา คือ โรงเรียนนายเรืออากาศ ร้อยละ 25.0 และโรงเรียนนายเรือ ร้อยละ 15.6 ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 4 ร้อยละของนักเรียนทหารจำแนกตามชั้นปี

จากภาพที่ 4 พบว่านักเรียนทหารส่วนใหญ่ร้อยละ 33.7 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.1 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 22.8 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 18.4

นักเรียนทหารร้อยละ 15.7 มีตำแหน่งเป็นนักเรียนบังคับบัญชา โดยเป็นหัวหน้าหมู่ และหัวหน้าหมวดมากที่สุด ร้อยละ 83.0 ไม่มีตำแหน่งเป็นนักเรียนบังคับบัญชา นักเรียนทหารส่วนใหญ่ร้อยละ 31.0 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 17.4 มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และ ภาคใต้ ร้อยละ 18.1, 17.9 และ 17.4 นักเรียนทหารร้อยละ 63.5 ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่รับราชการเป็นทหารหรือตำรวจ และร้อยละ 35.5 มีบุคคลในครอบครัวที่รับราชการเป็นทหารหรือตำรวจ

ภาพที่ 5 ร้อยละของนักเรียนทหารจำแนกตามเหตุผลในการเลือกสมัครเข้าเป็นนักเรียนทหาร

จากภาพที่ 5 พบว่านักเรียนทหารให้เหตุผลการเลือกสมัครเข้าเป็นนักเรียนทหารว่ามีความรักในวิชาชีพเป็นอันดับแรก ร้อยละ 48.3 รองลงมาคือ เป็นผู้มีความรู้ต้องการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศชาติ และประชาชน ร้อยละ 32.9 ในขณะที่ร้อยละ 13.0 มีแรงบันดาลใจจากครอบครัว เช่น ครอบครัวต้องการให้เป็นทหาร ดำเนินรอยตามบิดา ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การถ่ายทอดวิชาชีพทหารจากสถาบันการศึกษา

นักเรียนทหารได้รับการถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหารจากสถาบันการศึกษาระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$) โดยประเด็นที่ได้รับการถ่ายทอดมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 1) หน้าที่ในการปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ความสามัคคี รักพวกพ้อง และ 3) คุณลักษณะทหาร ในขณะที่อันดับสุดท้าย คือ ลักษณะทหาร

ตอนที่ 3 การตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบในวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$) โดยมีความตระหนักว่ามีหน้าที่ป้องกันประเทศชาติ ประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของชาติ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องปฏิบัติตามภารกิจ ทำงานเป็นทีม และปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชา ในขณะที่อันดับสุดท้ายคือ ความยึดมั่นในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

ตอนที่ 4 การรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีการรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$) โดยอันดับแรกคือ รับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกำลังหลักในการป้องกันประเทศ รองลงมาคือ เชื่อมมั่นในตนเองว่าสามารถเป็นทหารอาชีพ อันดับสุดท้ายคือ การมีความรู้ทางการทหารเพียงพอในการประกอบวิชาชีพ

ตอนที่ 5 การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีการยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) โดยประเด็นที่ยอมรับ 3 อันดับแรกคือยอมรับว่าอาชีพทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ อันดับที่ 2 คือยอมรับว่าการถ่ายทอดในสถาบันการศึกษาทำให้มีความอดทน และอันดับที่ 3 คือยอมรับว่าการถ่ายทอดในสถาบันการศึกษาทำให้มีวุฒิภาวะ หรือมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นกว่าเดิม อันดับสุดท้ายคือ ยอมรับว่าบุคคลภายนอกยกย่องให้เกียรติเมื่อรับรู้ว่าเป็นทหาร

ตอนที่ 6 ความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีความพึงพอใจในวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$) โดยมีความพึงพอใจ 3 อันดับแรกคือบิดา มารดา ญาติพี่น้อง พึงพอใจในความเป็นทหาร อันดับที่ 2 คือความภูมิใจในเครื่องแบบ และ อันดับ 3 คือความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นทหาร อันดับสุดท้ายคือ ความมีระเบียบวินัยจากสถาบันการศึกษาและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่จะได้รับในอนาคต

ตอนที่ 7 แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีแรงจูงใจในวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.88$) โดย 3 อันดับแรกคือ แรงจูงใจจากการที่จะได้รับพระราชทานกระบี่จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันดับที่ 2 คือความต้องการให้บิดามารดาภาคภูมิใจ

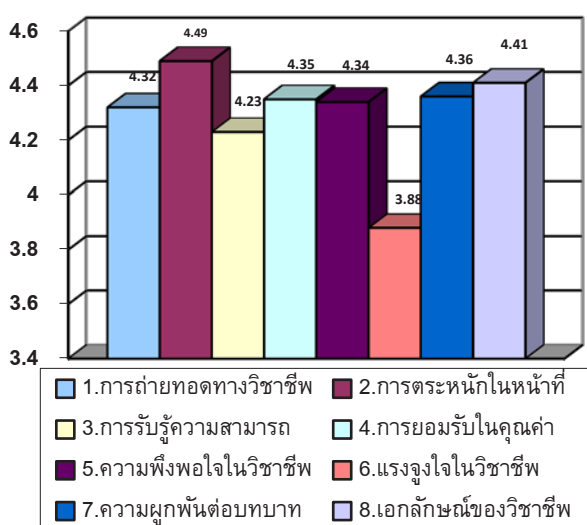
อันดับที่ 3 คือ โอกาสที่จะได้ในอนาคต ในขณะที่อันดับสุดท้ายคือ เครื่องแบบทหารทำให้ภูมิฐาน และการมีคุณลักษณะเหมาะสมกับการเป็นทหารตั้งแต่วัยเด็ก

ตอนที่ 8 ความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) โดย 3 อันดับแรกคือ มีความผูกพันว่าอาชีพทหารมีความแตกต่างจากวิชาชีพอื่น นั่นคือต้องเสียสละชีวิตได้ อันดับที่ 2 คือ มีความเต็มใจที่จะสละชีวิตเพื่อประเทศชาติ อันดับที่ 3 คือ เมื่อสวมเครื่องแบบทหารจะต้องปฏิบัติตามให้สมเกียรติกับเครื่องแบบ อันดับสุดท้ายคือ การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่มีเงื่อนไข

ตอนที่ 9 เกล็ดของวิชาชีพทหาร

นักเรียนทหารมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพทหารระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$) โดยเอกลักษณ์หรือคุณลักษณะวิชาชีพ 3 อันดับแรกคือ ความอดทนทางร่างกาย จิตใจ อันดับที่ 2 คุณลักษณะของความเป็นทหารอย่างเต็มตัว อันดับที่ 3 คือ มีความตรงต่อเวลาตลอดระยะเวลา และได้รับการหล่อหลอมความเป็นทหาร ในขณะที่เอกลักษณ์อันดับสุดท้าย มี 3 หัวข้อ คือ ความมีระเบียบวินัยที่เคร่งครัดมาก ความยึดมั่นในบทบาทหน้าที่อย่างจริงจัง และการปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

ภาพที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยของความผูกพันในวิชาชีพทหาร การยอมรับคุณค่า ความพึงพอใจ การตระหนัก การรับรู้ในวิชาชีพทหาร การถ่ายทอดทางวิชาชีพและเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร

จากภาพที่ 6 พบว่านักเรียนทหารมีความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบในวิชาชีพทหารในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือเอกลักษณ์วิชาชีพทหาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$) และความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$) การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) ในระดับมากที่สุด การรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหาร ($\bar{x} = 4.23$) ในระดับมากที่สุด และและอันดับสุดท้ายคือ แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ($\bar{x} = 3.83$) ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือสถิติประมาณ (Estimation Statistics) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ และสถิติทดสอบ (Test Statistics) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้เกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 1; David, 2013: 1) ในที่นี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการประมาณค่าการพยากรณ์ค่าของตัวแปรหนึ่งโดยใช้ค่าของตัวแปรชุดหนึ่งเป็นตัวพยากรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเส้นตรง (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2537: 218)

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) สำหรับการวิเคราะห์สถิติอ้างอิง และตัดข้อมูลที่ผิดปกติ เพื่อให้มีลักษณะการกระจายแบบปกติ เหลือจำนวนตัวอย่าง 631 คน และผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีลักษณะเป็นเส้นตรง (Linearity) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่าตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.173 ถึง 0.745 แสดงว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง และพิจารณาตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.6 ที่อาจมีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) จึงตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ Collinearity Diagnosis ด้วยค่า Tolerance (สัดส่วนความแปรปรวนในตัวแปรที่อธิบายไม่ได้ด้วยตัวแปรอื่นๆ) และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ผลการทดสอบพบว่ามีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .350 ถึง .939

และค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.065 ถึง 2.860 สรุปว่าตัวแปรที่ศึกษาไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) สามารถวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรที่ศึกษาโดยวิธีปกติ (Enter Method)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ ความถดถอย เชิงเส้น (β)	สัมประสิทธิ์ Beta	p
การถ่ายทอดทางสังคม (soc)	.073	.075	.000**
การยอมรับในคุณค่า (acc)	.295	.276	.053
การตระหนักในหน้าที่ (percep)	.113	.106	.000**
แรงจูงใจในวิชาชีพ (motive)	-.012	-.019	.005**
ความพึงพอใจในวิชาชีพ (satis)	-.234	.075	.480
ความผูกพันต่อวิชาชีพ (commit)	.183	.276	.000**

ค่าคงที่ (constant) = 5.700 , R = .753 , R^2 = .566 , SE = 2.21 , F = 135.897 , p = 0.00

* p < 0.05, ** p < 0.01

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยปกติ (Enter Method) พบว่า ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคม การตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ แรงจูงใจในวิชาชีพ และความผูกพันต่อวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ เอกลักษณะวิชาชีพ ที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถใช้ร่วมกันทำนายความผันแปรของตัวแปรเอกลักษณะวิชาชีพได้

ร้อยละ 56.6 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณะวิชาชีพ ทหารตามลำดับได้แก่ 1. ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร (β = 0.183) 2. การตระหนักในหน้าที่ (β = 0.113) 3. การถ่ายทอดทางสังคม (β = 0.073) และ 4. แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร (β = -0.012) ตามลำดับ ในที่นี้สามารถเขียนสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$identity = 5.70 + 0.073(soc) + 0.295(acc) + 0.113(percep) + (-0.012)(motive) + (-0.234)(satis) + 0.183(commit)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$Z_{identity} = 0.75(Z_{soc}) + .276 + 106(Z_{percep}) + (-0.019)(Z_{motive}) + .075(Z_{satis}) + .276(Z_{commit})$$

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนทหารที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามากที่สุด ร้อยละ 59.4 รองลงมาคือโรงเรียนนายเรืออากาศ ร้อยละ 25.0 และโรงเรียนนายเรือ ร้อยละ 15.6 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และไม่ได้มีตำแหน่งเป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชา มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางมากที่สุด ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่มียุทธศาสตร์ในครอบครัวที่รับราชการเป็นทหารหรือตำรวจ เหตุผลที่สมัครเข้าเป็นนักเรียนทหาร คือมีความรัก ความชอบในวิชาชีพทหาร รองลงมาคือ มีอุดมการณ์ต้องการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศชาติ และประชาชน นักเรียนทหารมีความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบในวิชาชีพทหารเป็นอันดับแรก รองลงมาคือมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพทหาร และความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพทหาร การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพทหารในระดับมากที่สุด ในขณะที่ 2 อันดับสุดท้ายคือการรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหารในระดับมากที่สุด และแรงจูงใจในวิชาชีพทหารในระดับมากที่สุด

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณะวิชาชีพของนักเรียนทหาร จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีปกติ (Enter Method) พบว่า มีตัวแปร 4 ตัวที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณะวิชาชีพทหาร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคม การตระหนักในหน้าที่ แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร และความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร และตัวแปรอิสระทุกตัวใน Model สุดท้าย สามารถทำนายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 56.6 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณะ วิชาชีพทหารตามลำดับได้แก่

1. ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร 2. การตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ 3. การถ่ายทอดทางวิชาชีพ และ 4. แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ตามลำดับ

อภิปรายผล

สำหรับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1. การตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ 2. เกล็ดขนวิชาชีพ 3. ความผูกพันต่อบทบาทวิชาชีพ 4. การยอมรับในคุณค่าวิชาชีพ 5. ความพึงพอใจในวิชาชีพ 6. การถ่ายทอดทางวิชาชีพ 7. การรับรู้ความสามารถของตนในวิชาชีพทหารและ 8. แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร สามารถอธิบายในภาพรวมเนื่องจากทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานว่า พฤติกรรมของบุคคลมีผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal Personal) ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยทางพฤติกรรม (Behavioral) โดยปัจจัยภายในตัวบุคคลมีความสำคัญต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมมีอยู่ 2 ประเภท คือ การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy) และความคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Outcome Expectation) โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นความเชื่อมั่นของบุคคลว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการได้ (Bandura, 1977: 193) เพราะบุคคลจะแสดงออกเมื่อมีความคาดหวังว่า พฤติกรรมนั้นจะสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ปรารถนาและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวได้เช่นกัน (Riggs & Enochs, 1990: 626) นักเรียนทหารที่ได้รับการถ่ายทอดจากสถาบัน จากพื้นฐานความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงบทบาททหาร ดังที่แบนดูราอธิบายว่า แม้บุคคลจะเชื่อว่ามีพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ปรารถนาได้ แต่ถ้าไม่เชื่อว่า ตนเองมีความสามารถพอที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นได้ เขาก็จะไม่แสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้ (Bandura, 1977: 194) การเลือกแสดงพฤติกรรมของวิชาชีพทหาร สะท้อนให้เห็นความเด่นของเอกลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทนั้นๆ โดยปกติแล้วการแสดงพฤติกรรมตามความเด่นของเอกลักษณ์ที่มีความชัดเจนอย่างใดอย่างหนึ่ง ถือเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพ (Stryker & Serpe, 1982: 207)

ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองถือว่าเป็นตัวกำหนดที่สำคัญว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร มีแบบแผนในการคิดอย่างไร และมีการตอบสนองทางอารมณ์อย่างไร เมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคและสถานการณ์ที่เลวร้ายต่างๆ โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองจะมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล (Human Functioning) ผ่านกระบวนการต่างๆ ที่สำคัญ คือ กระบวนการรู้คิด กระบวนการจูงใจ กระบวนการด้านอารมณ์ความรู้สึกและกระบวนการเลือก (วิลสาลักษณ์ ชั่ววัลลี, 2542: 175-176; Bandura, 2001: 1475-1476) ในส่วนของความผูกพันต่อบทบาทนับเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างเอกลักษณ์ที่ควบคุมพฤติกรรมโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Cybernetic Control Process) กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย การรับรู้การประเมินค่าจากผู้อื่น (Reflected Appraisals) ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้า (Input) และลักษณะเอกลักษณ์ของบุคคล (Individual's Identity Setting) โดยพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกอย่างมีแบบแผนค่อนข้างถาวรนั้น เป็นผลลัพธ์ของความสอดคล้องระหว่างการรับรู้การประเมินค่าจากผู้อื่นและลักษณะทางเอกลักษณ์ของบุคคล เบอร์กและไรซ์ (Burke & Reitzes, 1991: 142) ให้ความหมายกับคุณลักษณะของสถานการณ์ต่างๆ (Defining Characteristics of Situations) หมายถึง ระดับที่บุคคลยอมรับเอกลักษณ์อื่นๆ (Alternative Identities) ได้แสดงพฤติกรรมออกมาตามสถานการณ์ที่มีความหมายนั้น และลักษณะอื่นๆ ภายในตัวบุคคล (Other Self Characteristics) หมายถึง การที่บุคคลมีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self – esteem) หรือความพึงพอใจ (Satisfaction) ในบทบาทหน้าที่หรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่

การยอมรับในคุณค่าของวิชาชีพ ในที่นี้จึงเป็นการที่นักเรียนทหารพิจารณาประเมินคุณค่าตนเองในด้านความสามารถ ความสำคัญ ความสำเร็จ และความมีคุณค่าของตนเองที่ทำให้บุคคลอื่นยอมรับตนเอง ซึ่งทำให้รู้สึกว่าคุณค่าว่า ความสามารถเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น จึงทำให้แสดงออกซึ่งบุคลิกภาพเฉพาะของการเป็นทหารหรือเอกลักษณ์วิชาชีพทหารนั่นเอง ความตระหนัก ในบทบาทหน้าที่จึงแสดงออกทางพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ในขณะที่นักเรียนทหารมีความคิด จิตใจ ที่มีต่อวิชาชีพของตนเองและสถานการณ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้ที่ได้ขัดเกลาจากสถาบันการศึกษา

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่าการถ่ายทอดทางสังคม การตระหนักในหน้าที่ แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร และความผูกพันต่อวิชาชีพทหารมีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร และตัวแปรอิสระทุกตัวใน model สุดท้ายสามารถทำนายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 56.6 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์ วิชาชีพทหารตามลำดับได้แก่ 1. ความผูกพันต่อวิชาชีพทหาร 2. การตระหนักในหน้าที่ 3. การถ่ายทอดทางสังคม และ 4. แรงจูงใจในวิชาชีพทหาร ตามลำดับ อธิบายได้ว่าความผูกพันต่อวิชาชีพที่มีอิทธิพลมากที่สุด เพราะความผูกพันเป็นพลังผลักดันสำคัญที่มีต่อการรักษาเอกลักษณ์และการรับรู้การประเมินค่าของบุคคล ดังนั้นถ้านักเรียนทหารมีความผูกพันต่อบทบาทมาก จะแสดงออกมาซึ่งเอกลักษณ์มาก ความผูกพันเป็นตัวแปรที่เชื่อมโยงระหว่างความเป็นเอกลักษณ์และพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอย่างมากเช่นเดียวกัน (Burke & Reitzes, 1991: 244) เช่นเดียวกับที่สไตรเกอร์ (Stryker, 1987: 97-100) อธิบายว่าความผูกพันมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงกับเอกลักษณ์ กล่าวคือถ้าความผูกพันต่อวิชาชีพมากเท่าไร ก็จะมีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพมากด้วย เช่นเดียวกับการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่ามีอิทธิพลเชิงบวกมากที่สุด

ในส่วนความตระหนักในหน้าที่นั้น ถือเป็นพฤติกรรมขั้นแรกของพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge) ความตระหนักทำให้บุคคลคิดได้ หรือรู้สึกได้ว่า มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสถาบันการศึกษานั้น นักเรียนทหารจะต้องมีพฤติกรรมแสดงออกในทิศทางที่สถาบันได้ถ่ายทอดมาตลอดเวลาที่ดำรงการเป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งเป็นไปตามที่สไตรเกอร์ กล่าวว่าความตระหนักในบทบาทหน้าที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อบทบาทหน้าที่ (Stryker, 1987: 97-100) การถ่ายทอดในสถาบันการศึกษานั้นมีจุดหมายเพื่อให้ให้นักเรียนทหารมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับสมาชิกขององค์กรในสังคม (Socialization Practice of Organizations) กระบวนการนี้เกิดขึ้นภายหลังจากนักเรียนเข้าสู่การเป็นสมาชิกของสถาบันการศึกษาแล้ว สถาบันศึกษาจะทำหน้าที่ฝึกและอบรมให้ยอมรับกฎระเบียบ วินัย ตลอดจนเป้าหมายขององค์กรจนทำให้

นักเรียนยอมรับสถาบันศึกษาและแสดงตนว่าเป็นทหารวิชาชีพ (Identification with the Organization) (Katz & Kahn, 1978: 377-378) และเชื่อมโยงไปสู่ความเป็นเอกลักษณ์ทางวิชาชีพต่อไป

โดยสรุปแสดงว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันชัดเจนว่าเมื่อสถาบันได้ถ่ายทอดทางวิชาชีพแก่นักเรียนทหารจะเกิดความเป็นความตระหนัก และรับรู้ในบทบาทหน้าที่วิชาชีพทหาร และเชื่อมโยงให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา นักเรียนทหารได้รับการถ่ายทอดมากที่สุดคือ หน้าที่ในการปกป้องสถาบันฯ ความสามัคคี รักพวกพ้อง และคุณลักษณะความเป็นทหาร และความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ อันดับแรกคือ มีหน้าที่ป้องกันประเทศ ในขณะที่การรับรู้ความสามารถของตนในอันดับแรก คือการรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกำลังหลักในการป้องกันประเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องและมีทิศทางเดียวกัน แสดงว่าสถาบันการศึกษาสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สถาบันการศึกษาทางทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการเผยแพร่เกียรติคุณของวิชาชีพทางทหารในบทบาทของนักรบ ผู้รักษาความมั่นคงของประเทศชาติที่เกิดจากการถ่ายทอดของสถาบันให้ประชาชนทั่วไป เพื่อลดความเข้าใจที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ขององค์กรและผู้ประกอบวิชาชีพทหาร และควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ที่มีความสามารถและมีอุดมการณ์ที่จะส่งเสริมและดำรงรักษาเอกลักษณ์ของวิชาชีพ มากกว่าเหตุผลส่วนตัวหรือค่านิยม แต่หากจะต้องเสียสละและรับผิดชอบต่อสูงตลอดระยะเวลาของการประกอบวิชาชีพทหารไปจนกว่าจะพ้นภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้

2. จากผลการศึกษา นักเรียนทหารมีความพึงพอใจในวิชาชีพทหาร 3 อันดับแรกคือ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง พึงพอใจในความเป็นทหาร อันดับที่ 2 คือ ความภูมิใจในเครื่องแบบ อันดับที่ 3 คือ ความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นทหาร ดังนั้น สถาบันการศึกษาทางทหารควรที่จะเน้นย้ำให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีความภูมิใจและแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเมื่อสวมใส่เครื่องแบบ จะช่วยทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่สำคัญ ผลักดันให้มีความมุ่งมั่นใน

การศึกษา และจบการศึกษา ด้วยความพึงพอใจ ซึ่งจะทำให้เกิดความผูกพันที่มีนัยต่อการประกอบวิชาชีพ

3. จากผลการศึกษา นักเรียนทหารมีแรงจูงใจในวิชาชีพทหาร 3 อันดับแรกคือ แรงจูงใจที่จะได้รับพระราชทานกระบี่จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันดับ 2 คือ ความต้องการให้บิดา มารดา ภาคภูมิใจ อันดับ 3 คือ โอกาสที่จะได้ในอนาคต ดังนั้น สถาบันการศึกษาทางทหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกขององค์กรมากขึ้น เพื่อโอกาสในการคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมกับวิชาชีพมากที่สุด หลีกเลี่ยงการเกิดปัญหา นักเรียนลาออกกลางคัน หรือลาออกหลังจากจบการศึกษา

4. จากผลการศึกษา นักเรียนทหารมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพทหาร 3 อันดับแรกคือ ความอดทนทางร่างกายและจิตใจ อันดับ 2 คือ คุณลักษณะของความ เป็นทหารอย่างเต็มตัว อันดับ 3 คือ ความตรงต่อเวลาและการได้รับการหล่อหลอมความเป็นทหาร ดังนั้นผู้ที่อยู่ในองค์กรทหารทุกคน ควรจะปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่เยาวชนทั้งที่ต้องการจะเป็นทหารหรือไม่ต้องการก็ตาม เพื่อรักษาภาพลักษณ์และเอกลักษณ์ของวิชาชีพให้เป็นไปตามบทบาทที่คาดหวังจากบุคคลทั่วไปตลอดจนผู้ร่วมวิชาชีพ

บรรณานุกรม

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรสซิฟ.
- ดุสิต น้ำฝน. (2529). *การถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหารกับความยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ: ศึกษากรณีนักเรียนนายเรืออากาศ (วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสม์ : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ ประเทืองมาน. (2548). *การพัฒนาค่านิยมและอุดมการณ์ของนักเรียนนายเรืออากาศ. (เอกสารวิจัยหลักสูตรการทัพอากาศ ไม่ตีพิมพ์) วิทยาลัยการทัพอากาศ กองทัพอากาศ, กรุงเทพฯ.*
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2548). *สถิติสำหรับการวิจัย และเทคนิคการใช้ SPSS*. กรุงเทพฯ: รวิน พรินติ้ง กรุ๊ป.
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542). *การรับรู้ความสามารถของตน สารานุกรมศึกษาศาสตร์ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542. กรุงเทพฯ ฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สุพัตรา ถนอมวงศ์. (2551). *ความตระหนักต่อการจัดการขยะของผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิต ประยูรศักดิ์: ศึกษากรณี ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. (ภาคินพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ตีพิมพ์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.
- Bandura, A. (2001). *Guide for Constructing Self - efficacy Scales (Revised)*. Atlanta, Georgia: Emory University Press.
- Burke, P. J. & Reitzes, D. C. (1991). An Identity Theory Approach to Commitment. *Social Psychology Quarterly*, 54, 239 - 251.
- Charles, C. & Maskos, Jr. (1976). The Military. *Annual Review of Sociology*, 2(1).
- David, M. L. (2013). *HyperStat Online Statistics Textbook*. Retrieved on 11 June 2017, from <http://www.ruf.ice.edu/lane>.
- Katz, D. & Kahn, R. L. (1978). *The Social Psychology of Organization*. (Second Edition). N.Y.: John Wiley & Sons.

- Riggs, I. M. & Enochs, L. G. (1990). Toward the Development of an Elementary Teacher's Science Teaching Efficacy Belief Instrument. *Science Education*, 74, 625-637.
- Stryker, S. (1987). The Vitalization of Symbolic Interactionism. *Social Psychology Quarterly*, 50 (1), 83 - 94.
- Stryker, S. & Serpe, R.T. (1982). *Commitment, Identity Salience and Role Behavior Theory and Research Example*. New York: Springer-Verlag.
- Yoder, D. (1958). *Personnel Principles and Policies*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.